

ECDE7016: *Ysgrifennu Adolygiad Llenyddiaeth Beirniadol mewn Addysg*

Symud o ddisgrifiad i feirniadaeth

13.10.26

Canlyniadau ar gyfer heddiw

- Gwahaniaethu rhwng disgrifiadol a ysgrifennu beirniadol.
- Nodi dadansoddi, beirniadu a synthesis o fewn llenyddiaeth academiaidd.
- Gwerthuso enghreifftiau o lenyddiaeth ysgrifennu adolygiad.
- Cymhwyso technegau cwestiynu beirniadol wrth ddarllen ymchwil.
- Defnyddio llenyddiaeth i ddatblygu dadl sy'n seiliedig ar dystiolaeth.

Gweithgaredd cyn y sesiwn

- Tynnu ar eich memo myfyriol ac erthygl anodedig::
 - Beth oedd canolbwynt yr awdur dadl?
 - Pa ragdybiaethau wnaethoch chi adnabod?
 - Pa safbwyntiau amgen gallai herio'r awdur sefyllfa?
 - A wnaethoch chi ddod o hyd i fwy o enghreifftiau o disgrifiad neu feirniadoldeb?

Symud o ddisgrifiad i synthesis

- Canfu Smith (2024) fod datblygiad proffesiynol wedi gwella hyder athrawon.
- Mae canfyddiadau Smith yn awgrymu perthynas rhwng gweithwyr proffesiynol datblygiad a hyder athrawon, er bod y rhesymau dros mae hyn yn parhau i fod yn aneglur.
- Er bod Smith yn darparu mewnwelediadau defnyddiol, sampl gyfyngedig yr astudiaeth yn cyfyngu ar drosglwyddadwyedd y canfyddiadau.
- Er bod sawl astudiaeth yn adrodd effeithiau cadarnhaol proffesiynol datblygu (Smith, 2024; Jones, 2025), tystiolaeth ynglŷn â Mae newidiadau tymor mewn ymarfer ystafell ddosbarth yn parhau i fod yn gymysg.

Gweithgaredd: pa ddyfyniad sydd fwyaf beirniadol?

- Archwiliodd Smith (2023) les athrawon. Archwiliodd Brown (2024) hefyd lles athrawon. Daeth Jones (2025) o hyd i ganlyniadau tebyg. Mae'r astudiaethau hyn dangos pwysigrwydd lles athrawon.
- Mae ymchwil yn awgrymu bod lles athrawon yn dylanwadu ar gadw a perfformiad. Er bod y canfyddiadau yn gyson yn fras, mae'r berthynas yn ymddangos yn cael ei ddylanwadu gan ffactorau sefydliadol a chyd-destun ysgol.
- Er bod astudiaethau yn gyson yn cysylltu lles athrawon â cadw (Smith, 2023; Brown, 2024), mae llawer o'r dystiolaeth yn dibynnu ar canfyddiadau hunan-adroddedig gan sefydliadau unigol. O ganlyniad, mae yna yn parhau i fod yn ddealltwriaeth gyfyngedig o sut mae diwylliant sefydliadol yn siapiaio lles ar draws gwahanol gyd-destunau addysgol.

Trafodaeth erthygl

- Beth yw dadl ganolog yr awdur?
- Pa ragdybiaethau sy'n sail i'r ddadl honno?
- Pa dystiolaeth sy'n cael ei defnyddio i gefnogi honiadau?
- Pa gryfderau a chyfyngiadau allwch chi eu nodi?
- Pa safbwyntiau, lleisiau neu faterion sy'n ymddangos yn absennol?
- Sut mae'r ffynhonnell hon yn cysylltu â dadleuon ehangach yn y maes?
- Pa themâu, tensiynau neu fylchau mae'r ffynhonnell hon yn datgelu pryd wedi'i ystyried ochr yn ochr â'r llenyddiaeth rydych chi wedi'i nodi hyd yn hyn?
- Sut allai'r ffynhonnell hon gyfrannu at adolygiad llenyddiaeth?

Troi myfyrio yn ysgrifennu beirniadol

- Gan ddefnyddio eich memo myfyriol:
 - Ysgrifennu:
 - Un frawddeg ddisgrifiadol
 - Un frawddeg ddadansoddol
 - Un frawddeg feirniadol
 - Un frawddeg syntheseiddio

Cwestiynau i'w darllen yn feirniadol

- Pa honiad sy'n cael ei wneud?
- Pa dystiolaeth sy'n ei gefnogi?
- Pa ragdybiaethau sy'n sail iddo?
- Pa ddehongliadau amgen sy'n bodoli?
- Beth sydd ar goll?
- Sut mae hyn yn cysylltu ag astudiaethau eraill?
- Pam mae hyn yn bwysig?

Cwestiwn olaf

- Beth yw un peth y byddwch chi'n ei wneud yn wahanol wrth ysgrifennu eich adolygiad llenyddiaeth?

